

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Laren
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr J. van der Wal
BEL/BS

Telefoonnummer +31235143465

walj@noord-holland.nl

1 | 5

Verzenddatum

12 MAART 2018

Betreft: arhi-procedure

Kenmerk

305888/1053839

Geacht college,

Uw kenmerk

8043-2017:501268

In uw brief van 5 februari 2018 geeft u vooruitlopend op het nog op te stellen herindelingsontwerp voor de gemeente Huizen-Blaricum-Laren al uw voorlopige zienswijze. U verwijst er in uw brief naar dat de Wet arhi voorziet in de mogelijkheid zienswijzen in te dienen, nadat GS het herindelingsontwerp hebben vastgesteld. Wij gaan ervan uit dat u van die mogelijkheid gebruik maakt en wachten de zienswijze van de raad van Laren dan ook af. Zoals wij u hebben bericht, hebben wij er in het kader van een zorgvuldige procedure in de planning rekening mee gehouden dat de zienswijzen op het herindelingsontwerp kunnen worden gegeven door de raden, die zijn gekozen in de raadsverkiezingen van maart 2018.

Wij zouden hier kunnen volstaan met de reactie dat wij om de reden dat er nu nog geen herindelingsontwerp ligt en de formele arhi-procedure geen mogelijkheid biedt tot voorlopige zienswijzen, nu niet ingaan op de in uw brief van 5 februari gestelde zienswijzen.

Om twee redenen doen wij dit wel. Ten eerste omdat wij de formele procedure niet als reden willen gebruiken om een goede communicatie met uw gemeente in de weg te laten staan.

Ten tweede geeft uw brief van 5 februari jl. ons aanleiding tot het maken van enige opmerkingen. In uw brief zegt u kennis te hebben genomen van onze brief van 16 januari 2018, waarmee wij de door u in uw brief van 14 december 2017 gestelde vragen over de arhi-procedure hebben beantwoord. In de inhoud van uw brief zien wij dat niet terug.

Arhi-procedure

Wij besloten op 7 februari 2017 om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht. Dit is in lijn met het advies van Deloitte (2016) en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

Wij hebben u daarover bij brief van 8 februari 2017, kenmerk 305888/913347, bericht.

Open overleg

U stelt dat de procedure van "open overleg" onzorgvuldig is geweest en dat van een open overleg nimmer echt sprake is geweest.

Wij zijn van mening dat wij een zorgvuldige procedure van open overleg hebben gevoerd.

In de fase van open overleg, die liep tot 7 augustus 2017, hebben wij gesproken met de colleges van B&W en met de raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben ook met het college van B&W van de Utrechtse gemeente Eemnes gesproken. De vastgestelde verslagen van deze open overleggen zijn op de provinciale website geplaatst. Zie daarvoor https://www.noord-holland.nl/Bestuur/Regionale_bestuurskracht/Regio_s/Regio_Gooi_en_Vechtstreek.

Doel van het open overleg was het toelichten van ons voornemen om te komen tot maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en het verzamelen van reacties, visies, wensen en ideeën vanuit de gemeenten.

In het open overleg hebben wij ook *de ruimte* voor gemeenten om zelfstandig te handelen toegelicht, die er in ons voornemen zat. Deze ruimte betrof de samenstelling van de drie beoogde gemeenten en het tijdspad. Die samenstelling hoefde niet gelijk te zijn aan de in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde combinaties Weesp/Wijdmeren/Hilversum, Huizen/Blaricum/Eemnes/Laren (BEL) en Gooise Meren (Bussum, Muiden en Naarden). Een andere combinatie mocht, als die combinatie een volwaardig alternatief was en er geen restproblematiek ontstond.

Wij hebben in ons standpunt van 7 februari 2017 over de aanbevelingen van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte geen jaar voor bestuurlijke fusie vastgelegd. Gemeenten konden besluiten tot fusie op een bepaalde termijn en dit plan aan de bevolking voorleggen en partijen konden hun standpunt erover desgewenst inzet van de verkiezingen laten zijn. De termijn, waarop de bestuurlijke fusie plaatsvindt, moest reëel zijn. Het rapport van Deloitte noemde als uiterste termijn voor herindeling 2023.

In onze brief van 13 september 2017, kenmerk 305888/975816, hebben wij u geïnformeerd over de tussenbalans, die wij vaststelden na het aflopen van de fase van open overleg.

Wij hebben, in afwijking van ons genoemde advies aan de minister van BZK van januari 2015, ingestemd met het traject van de raad van Weesp om of Amsterdam of Gooise Meren te kiezen als fusiepartner om het langlopende lokale bestuurskrachtprobleem op te lossen. Weesp heeft zelf een voorstel gedaan binnen de door ons geboden ruimte en dat hebben wij gehonoreerd.

In onze brief van 13 september 2017 deelden wij mee dat als de raad van Weesp op 9 november 2017 zou besluiten met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, GS voornemens waren op 7 november 2017 te besluiten dat dan de provinciale arhi-procedure voor Weesp kon worden beëindigd en de gemeente Weesp zelf de regie kon voeren over het fusieproces.

Wij constateerden in onze brief van 13 september 2017 over het standpunt van de gemeente Wijdmeren dat, als de raad van Wijdmeren kiest voor zelfstandigheid en het zoeken van samenwerking

op PIOFACH taken met andere gemeenten, dit geen oplossing biedt voor het lokale bestuurskrachtprobleem. Het voortzetten van de provinciale arhi-procedure om het probleem op te lossen ligt dan in de rede.

Wij hebben in onze brief van 13 september 2017 aan Huizen, Laren en Blaricum aangegeven welke zienswijzen wij van deze gemeenten hadden ontvangen en aan welke voorwaarden een alternatief voorstel ter versterking van de regionale bestuurskracht moest voldoen om te kunnen worden betrokken bij de besluitvorming over het vervolg van de arhi-procedure op 7 november 2017.

Beoordeling voorstel Huizen, Blaricum en Laren

Uw constatering dat wij het voorstel van Huizen, Blaricum en Laren voor het instellen van een meervoudige centrumregeling bij ons besluit van 7 november 2017 met slechts een verwijzing naar een regeerakkoord hebben afgewezen is onjuist.

Wij hebben de gemeenten in onze brief van 8 november 2017, kenmerk 305888/1002046, geïnformeerd over ons besluit over het vervolg van de arhi-procedure. In deze brief hebben wij ons standpunt over het afwijzen van het voorstel van Huizen, Blaricum en Laren als volgt gemotiveerd.

"Wij constateren dat Huizen, Blaricum en Laren niet in lijn met ons voorstel tot besluiten tot bestuurlijke fusie in welke combinatie dan ook zijn gekomen.

Huizen, Blaricum en Laren hebben ervoor gekozen om een extra langjarige regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen toe te willen voegen in een regionaal verband, waar het aan voldoende regionale bestuurskracht ontbreekt.

Wij hebben de voorgestelde regeling beoordeeld en zijn tot de volgende afweging gekomen. Wij vinden het instellen van een extra meervoudige centrumgemeente regeling niet bijdragen aan de democratische legitimiteit en besluitvorming. Het plaatst de raden van de gemeenten o.a. vanwege de mandatering, meer op afstand door een beperkte(re) invloed op vijf belangrijke regionale thema's (Milieu en duurzaamheid, Ruimte en mobiliteit, Economie en innovatie, Cultuur, recreatie en toerisme en Sociaal domein), waarbij het vaststellen van een gezamenlijk standpunt per definitie leidt tot minder zelfstandige besluitvorming. Wij beoordelen de voorgestelde regeling daarom niet als overtuigend of geloofwaardig. Wij vinden het een betere oplossing om de regionale bestuurskracht te versterken door tot fusie te komen van lokaal bestuurskrachtige gemeenten met gemeenten, waar de bestuurskracht onvoldoende is of onder druk staat. In dit verband wijzen we erop dat het onderzoek van Deloitte in 2016 liet zien dat Blaricum en Laren in beduidende mate afhankelijk zijn van gemeenschappelijke regelingen en dat de lokale bestuurskracht van Blaricum en Laren als voldoende kon worden beoordeeld, maar met als blijvend aandachtspunt de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal. Wij constateren tenslotte dat het voorstel om nog een extra regeling in te stellen niet in lijn is met het recente regeerakkoord."

Wij hebben het voorstel van Huizen, Blaricum en Laren beoordeeld en op inhoudelijke gronden afgewezen. Wij begrijpen dat u het niet met ons besluit eens bent, maar vinden uw standpunt dat er nimmer sprake is geweest van een open overleg niet onderbouwd en onjuist.

Argumentatie

In uw brief van 5 februari 2018 stelt u herhaaldelijk dat u in onze reacties en standpunten in dit proces geen echt inhoudelijke argumentatie aantreft of er niet inhoudelijk wordt ingegaan op uw standpunten. U onderbouwt dit niet.

In uw brief noemt u financiële problemen, die u bij de vorming van een nieuwe gemeente ziet. U meent dat wij geen aandacht hebben voor deze zaken. In het herindelingsontwerp zal de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente echter worden beoordeeld.

In uw brief verwijst u met name naar de zienswijze van uw raad van oktober 2016 naar aanleiding van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte.

Een centraal element in uw zienswijze van november 2016 is dat een fusie tot maximaal drie gemeenten in de regio niet nodig en niet wenselijk is. In het open overleg met uw raad op 31 mei 2017 is dit onderwerp besproken. In onze brief van 16 januari 2018, kenmerk 305888/1034975, zijn we ook ingegaan op dit punt uit uw zienswijze.

Een ander element in uw zienswijze van november 2016 was het versterken van de BEL-combinatie door daarin te investeren en door voor de bedrijfsvoeringstaken de samenwerking op te zoeken met de buurgemeenten, waarbij u allereerst keek naar de gemeente Hilversum. Wij hebben in ons standpunt steeds aangegeven dat uit het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte de lokale bestuurskracht in Laren en Blaricum als voldoende is beoordeeld. De BEL-constructie en de relatief beperkte schaal maken de duurzaamheid daarvan echter een blijvend aandachtspunt volgens het onderzoek. De regionale bestuurskracht en de bijdrage van gemeenten aan de regionale bestuurskracht is onvoldoende.

Wij hebben gemotiveerd dat wij menen dat een fusie naar maximaal drie gemeenten bijdraagt aan de versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en dat wij hierbij in grote lijnen de adviezen volgen van Jansen en Te Grotenhuis (2014), op basis waarvan wij ons advies hebben uitgebracht aan de minister van BZK over de toekomst van de Gooi en Vechtstreek op middellange termijn (januari 2015) en het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte (2016).

In uw zienswijze van november 2016 stelde u dat verbetering in de regionale bestuurskracht in plaats van door herindeling het beste tot stand kon komen door een coalitie of the willing en overdracht van taken naar de regio. U heeft ook het initiatief genomen om daarvoor in de fase van open overleg draagvlak te vinden bij de overige gemeenten in de regio om met een voorstel te komen. Uw college heeft echter in april 2017 aan uw raad gemeld dat het niet mogelijk was gebleken samen met de andere gemeenten tot een gedragen voorstel voor overdracht van taken naar de regio te komen.

U hebt vervolgens met de gemeenten Huizen en Blaricum het voorstel uitgewerkt voor een meervoudige centrumgemeente regeling, dat wij op 7 november 2017 gemotiveerd hebben afgewezen.

Concluderend is onze argumentatie dat er een oplossing dient te komen voor lokale bestuurskrachtproblemen van Weesp en Wijdmeren en van de regio Gooi en Vechtstreek als geheel. Deze problemen

bestaan al lang en zijn in meerdere onderzoeken aangetoond. De zienswijzen van de betrokken gemeenten over de bestuurlijke toekomst lopen sterk uiteen en zijn moeilijk te combineren. Daardoor blijven oplossingen uit. Op basis van de Wet arhi zijn wij open overleg gestart voor de gehele regio Gooi en Vechtstreek om tot oplossingen te komen. Wij hebben hierbij in lijn met de adviezen van eerdere onderzoeken en ons advies aan de minister van BZK als uitgangspunt een bestuursmodel gekozen met maximaal drie gemeenten. Wij hebben de gemeenten ruimte geboden om in de fase van open overleg met voorstellen voor andere combinaties van gemeenten te komen en met een tijdpad.

De gemeenten Huizen, Blaricum en Laren hebben een voorstel ingediend om de regionale bestuurskracht te versterken door middel van het instellen van een meervoudige centrumgemeente regeling. Wij hebben dit voorstel afgewezen omdat wij het toevoegen van een nieuwe gemeenschappelijke regeling aan het geheel van samenwerkingsverbanden en de wijze waarop deze wordt ingevuld met gemandateerde wethouders namens drie gemeenten, geen goede oplossing vinden, die ook de democratische controle van de raden meer op afstand zet. Wij vinden dat de vorming van maximaal drie gemeenten een betere oplossing om de lokale en regionale bestuurskracht te versterken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
J.W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast

Kopie aan

- andere gemeenten Gooi en Vechtstreek,
- PS van Noord-Holland.